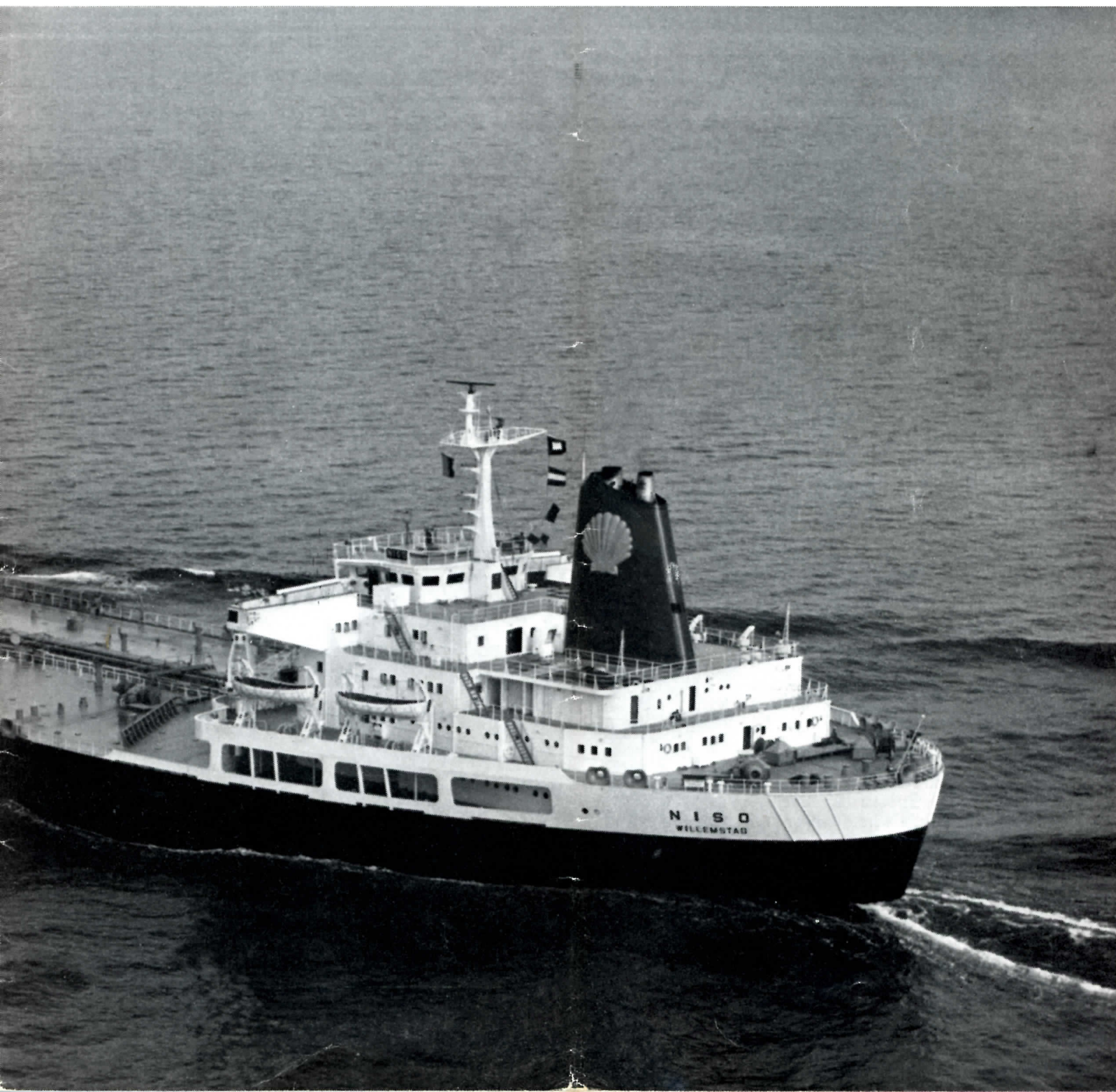

TUSSEN

SCHIP EN KA

MAANDBLAD VOOR HET
VLOOT-EN WALPERSONEEL
VAN SHELL TANKERS N.V.

JANUARI 1967

NIEUWJAARSREDE VAN DE HEER RODENBURG

Ter gelegenheid van de jaarwisseling heeft onze Directeur, de heer D. Rodenburg, op 29 december jl. in de lunchkamer van het Shell-Gebouw een toespraak gehouden, waarvan de tekst hieronder is afgedrukt.

Onder zijn gehoor bevond zich het walpersoneel van onze Maatschappij, onze verlofgangers, de gepensioneerden die in de loop van 1966 de dienst van onze Maatschappij hebben verlaten, alsmede het bestuur van de C.N.O.O.K.S.

„Medewerkers en medewerksters, Wij naderen weer het einde van het jaar. Het is zo langzamerhand een traditie geworden dat we een samenkomst als deze hebben.

U zit dan, zoals nu, allen keurig op een rij en ik sta hier met „pakean-deftig” voor deze microfoon.

Toch wil ik onderstrepen — en dit vooral voor de nieuwkomers onder u — dat dit geen routine-show is maar iets waar u recht op hebt, vooropgesteld dat u belang stelt in uw bedrijf.

Eenmaal per jaar krijgt u hierdoor een volledig, doch beknopt overzicht wat er het afgelopen jaar is gebeurd in onze Maatschappij en zoveel mogelijk ook wat er staat te gebeuren. Zeker van mijn kant wil ik u zeggen dat hieraan behoefte bestaat en dat dit als communicatiemiddel voor de bedrijfsleiding een plezierige en welkome gelegenheid is.

Dit als praatje vooraf.

Van de verschillende onderwerpen die ik aan de vooravond van 1967 wil releveren, heb ik als eerste onze vlootuitbreiding en nieuwbouw gekozen. In de loop van dit jaar werden de eerste vier „D”-tankers — elk van ruim 69.000 ton — aan onze vloot toegevoegd: de „Diloma”, „Diadema”, „Dosina” en „Daphne”, terwijl ruim een maand geleden ons eerste schip van over de honderdduizend ton — de „Niso” — in de vaart kwam. Dit schip is ruim 119.000 ton groot en is momenteel niet alleen de grootste tanker van Nederland maar ook van de Groep. Wanneer de „Niso” in januari a.s. in Europoort zal afmeren, zal dit het grootste schip zijn dat ooit een Nederlandse haven aanliep.

Kort nadat wij het nieuwe jaar zijn ingegaan, zal het m.s. „Dione” in Amsterdam aan ons worden overgedragen en niet lang daarna de „Dallia” in Stavanger.

Eind augustus 1967 zal bij de N.D.S.M. het m.s. „Neverita” worden tewatergelaten en aan het eind van dat jaar in bedrijf worden gesteld. Omstreeks diezelfde tijd zal dan in Japan onze eerste tanker van circa 210.000 ton, het stoomturbineschip „Macoma”, worden opgeleverd. De grootte van de door ons beheerde vloot bestaat per 1 januari 1967 uit 44 schepen met een totaal draagvermogen van bijna 1½ miljoen ton, terwijl op 1 januari 1968 deze, bij leven en welzijn, zal bestaan uit 48 schepen met een totaal draagvermogen

van 2 miljoen ton.

Het aantal efficiënte dagen van de vloot bedroeg gemiddeld 351½ dag per schip. Dit betekent een lichte teruggang vergeleken met 1965. Deze is voornamelijk toe te schrijven aan het feit dat wij dit jaar vier dokkingen meer hebben gehad dan het vorig jaar.

Het beheer en de prestaties van onze vloot zijn gedurende het afgelopen jaar zeker niet onbevredigend geweest. Door nieuwe en financieel verantwoorde toepassingen en verbeterde werkmethode aan boord, kon een groot deel van de algemene kostenstijging worden opgevangen.

Dit jaar werden verschillende van onze schepen gedokt in het buitenland, waar wij betere voorwaarden konden bedingen. Een begin werd gemaakt met het aanbrengen van aanvullende installaties voor oproep- en alarmeringssystemen in verband met verder doorgevoerde rationalisering. Dit programma zal in de loop van 1967 gereedkomen.

Drie schepen van de „K”-klasse en de „Vivipara” werden met een dubbele radar-installatie uitgerust.

Gezien de bemoedigende resultaten bij het routeren van Groepsschepen door het K.N.M.I. over de Noord-Atlantische Oceaan, werd besloten alle schepen tot en met de 33.000 tons klasse aan deze weer-routing te laten medewerken.

Met betrekking tot de scheepsveiligheid kan met voldoening worden geconstateerd dat het aantal ongevallen ten opzichte van 1965 een verdere daling te zien geeft. Dodelijke ongevallen deden zich gelukkig niet voor. De „Kylis” en „Camitia” hebben gedurende een heel jaar zonder enig ongeval gevaren.

De in 1966 gefactureerde aankopen van verbruiksgoederen, uitrusting en machinedelen — inclusief transport — vertegenwoordigden een totale waarde van bijna tien miljoen gulden. Hiervan werd aan eerste uitrusting ten behoeve van de eerste zeven nieuwbouwschepen 3½ miljoen gulden besteed.

Wanneer wij onze personeelspositie bezien, dan willen wij in de eerste plaats hen bedenken die ons in de loop van dit jaar zijn ontvallen. Op 16 januari overleed matroos/kabelgast J. Buchly, op 1 oktober ging kapitein L. van den Ende plotseling van ons heen, op 29 oktober ontviel ons stoker/olieman J. S. van der Griendt en op 6 november chef-hofmeester H. Th. Kaale. Twee weken geleden overleed plotseling eerste stuurman P. J. Hoekstra. Hun heengaan betekent in de eerste plaats voor

Tijdens de toespraak

hun nabestaanden maar ook voor ons een groot verlies.

De dienstperiode van onze officieren kon op een redelijk gemiddelde van ongeveer zes maanden worden gehandhaafd. Het aflossen van officieren en bemanningen in verafgelegen havens nam toe, wat resulteerde in een aanmerkelijke stijging van de reiskosten.

In 1966 werden weer vele officieren bevorderd en speciale vermelding verdient de datum van 1 juli toen honderd officieren in een hogere rang werden aangesteld.

Studieverlof kon op ruimere schaal worden verleend, vooral aan stafleden van de werktuigkundige dienst.

Op zeventien schepen van de vloot werden de scheepsgezellen van dek- en werktuigkundige dienst gegroepeerd in een algemene werkploeg ten dienste van het schip als geheel, als eerste stap op weg naar de functie-integratie.

Op deze schepen kwam het gehele slooponderhoud onder toezicht van de hoofdwerktuigkundige. Tevens werd de Planning Commissie geïntroduceerd en werd de eerste stuurman verantwoordelijk gesteld voor het goed functioneren van de civiele dienst. De overige schepen zullen volgen.

Wij slaagden er in bijna al onze gezagvoerders en hoofdwerktuigkundigen door middel van een driedaagse cursus kennis te laten nemen van ervaringen op het gebied van rationalisering, functie-integratie en centralisatie van onderhoud. Dit gold niet alleen ervaringen die werden

MEDEDELINGEN VAN DE DIRECTIE

In de Afdeling DFF hebben de volgende mutaties plaatsgevonden:

1. Met ingang van 1 januari 1967 zijn de secties DFF/1 — „Boekhouding” en DFF/2 — „Kostenberekeningen en Begrotingen” samengevoegd tot de nieuwe sectie „Boekhouding en Begrotingen” — DFF/1.
2. De heer C. L. Greshof, die met ingang van 1 maart 1967 de dienst van onze Maatschappij met pensioen zal verlaten, heeft met ingang van 1 januari 1967 zijn werkzaamheden als chef van de huidige sectie DFF/1 beëindigd.
3. De heer D. van Zanen is met ingang van 1 januari 1967 met de leiding van de nieuwe sectie „Boekhouding en Begrotingen” belast.

opgedaan met onze eigen vloot, maar ook bij andere Groeps- en niet-Groepsredereijen.

Er wordt naar gestreefd alle gezagvoerders en hoofdwerktuigkundigen minstens 1 x per jaar te laten deelnemen aan een ééndaagse oriëntatiebijeenkomst. Het doel van deze bijeenkomsten is o.a. om te voorzien in een betere communicatie met de leidinggevende officieren aan boord, vooral met het oog op de ontwikkelingen in de scheepvaart, op onze vloot en in de Groep. De vierde van deze bijeenkomsten, die zeker in een behoefte voorzien, heeft begin deze maand plaatsgevonden.

Ruim zestig van onze werktuigkundigen werden in de gelegenheid gesteld een „Instrumentation Course” dan wel een cursus „Meet- en Regeltechniek” te volgen bij andere Groepsmaatschappijen.

Voor de werving van nieuwe officieren werd een intensieve campagne gehouden,

teneinde onze stafpositie ook voor de toekomst zeker te stellen. Als resultaat van deze actie, waartoe onze nieuwe wervingsfilm „Voort Varend” zeer veel heeft bijgedragen, kan worden vermeld dat in dit jaar aan 177 jongelui een studiebeurs kon worden verstrekt, namelijk 34 voor stuurman en 143 voor scheepswerktuigkundige. Op het ogenblik studeren er in totaal 281 leerlingen voor onze rekening op de diverse zeevaartscholen.

De werving van scheepsgezellen voor onze vloot verliep bevredigend. De vier „D”-tankers, die in de loop van dit jaar in de vaart werden gebracht, konden met Nederlandse scheepsgezellen worden bemand.

Op enkele van de met Chinezen bemande schepen werd in dit jaar een begin gemaakt met het opnemen van een groetenprogramma aan boord voor uitzending via Radio Hong Kong; uit de reacties van de familieleden van de opvarenden in Hong Kong blijken deze uitzendingen in hoge mate te worden gewaardeerd.

De zogenaamde „terugroepingstermijn” bij studie voor het diploma S II werd van zes op negen maanden gebracht.

Voor een klein aantal van onze officieren bracht 1966 een belangrijke verandering, doordat zij tijdelijk dan wel permanent bij een andere Groepsmaatschappij dan wel bij onze walorganisatie werden tewerkgesteld.

Voor het walpersoneel werd in dit jaar een aantal verbeteringen ingevoerd in de vakantieduur voor de jeugdigen, de vakantietoeslag en de consignatietoeslag. De activiteiten van de Ondernemingsraad hebben ook dit jaar weer een bevredigend verloop gehad. In een tweetal vacatures, ontstaan door het overlijden van kapitein Van den Ende en door een interne personeelsmutatie, kon op korte termijn worden voorzien.

De B.Z.B. heeft in 1966 weer een aantal nieuwe leden kunnen aanwerven en het oefenschema is op bevredigende wijze afgewerkt. Een aantal vrijwilligers legde met goed gevolg het E.H.B.O. en E.H.I.O. examen af. Gaarne wil ik hier een woord

van de heer Rodenburg.

Na de toespraak zorgde het lunchkamerpersoneel voor aangeklede drankjes, die ook de dames zich goed lieten smaken.

van erkentelijkheid uitspreken aan allen die ook dit jaar weer hun vrije tijd beschikbaar stelden om de B.Z.B. tot een oefenvaardig apparaat te maken. Wat de Financiële Afdeling betreft heeft gedurende dit jaar het verdere gebruik van de computer zich voornamelijk geconcentreerd op gagebetalingen, personeelsdata van het vlootpersoneel en de automatisering van de kantoorkostenrapportage. Speciale aandacht zal in de toekomst ge-

wijd worden aan de mogelijkheden om met behulp van de computer kostenbesparende procedures in te voeren. De vestiging van het Shell Benelux Computer Centrum in ons Gebouw is goed verlopen ondanks de hoge eisen die hierbij aan onze Interne Dienst werden gesteld. Mede namens u allen, een woord van bijzondere waardering tot het lunchkamerpersoneel dat ons ook dit jaar weer op zo'n voortreffelijke wijze heeft verzorgd. Wij hopen dat zo dadelijk weer te mogen

ondervinden.

Ik dank u allen op de vloot en aan de wal — en ook hen die dit jaar met pensioen zijn gegaan — voor uw inspanning en toewijding. Deze factoren hebben er alleszins toe bijgedragen dat wij als Shell Tankers N.V. met voldoening op dit jaar kunnen terugzien.

Moge 1967 voor u en de uwen een voorspoedig en gelukkig jaar zijn. Mag ik u allen nu uitnodigen met mij nog enige tijd bij elkaar te zijn.

STUDIEBEURZEN

1. De Directie van de Bataafse heeft besloten ook voor het studiejaar 1967/68 een aantal beurzen beschikbaar te stellen voor werknemers en gewezen werknemers van Groepsmaatschappijen — ongeacht hun functie resp. de hoogte van hun salaris of pensioen —, ten behoeve van hun zoons die aan een universiteit of hogeschool in Nederland studeren of willen gaan studeren en die ten tijde dat zij voor de Commissie voor Bataafse Studiebeurzen verschijnen het recht hebben universitaire examens af te leggen.
2. De beurzen bedragen elk f 4.000,— per jaar en worden telkens voor één studiejaar toegekend. Op continuatie van de uitkering kan geen aanspraak worden gemaakt, doch bij normale studieresultaten zal een daartoe strekkend verzoek door de Directie zeker in welwillende overweging worden genomen.
3. Zij die ten behoeve van hun zoon(s) voor het volgende studiejaar een beurs willen aanvragen, dienen dit vóór 31 januari 1967 schriftelijk te berichten aan de Secretaris der Commissie voor Bataafse Studiebeurzen, Carel van Bylandtlaan 30, 's-Gravenhage, onder opgave van hun huidige functie en van de naam van de Groepsmaatschappij waarbij zij werkzaam zijn. Gepensioneerden dienen hun laatste werkkring te vermelden, weduwen van gewezen werknemers die van wijlen hun echtgenoot. Tevens dient te worden opgegeven de door de kandidaat gekozen studierichting en universiteit of hogeschool, alsmede het jaar waarin de studie zal aanvangen of is aangevangen. Een verzoek om continuatie van een beurs voor het volgende studiejaar dient vóór 1 oktober van elk jaar te worden ingezonden.
4. De keuze uit de kandidaten zal geschieden door een Commissie van deskundigen die buiten de Bataafse staan. Deze Commissie is thans als volgt samengesteld: dr. J. Kiers, Studentendecaan aan de Technische Hogeschool te Delft, prof. dr. L. G. van der Wal, oud-hoogleraar in de Wijsbegeerte aan de Technische Hogeschool te Delft, prof. ir. F. M. C. Berkhout, oud-hoogleraar Irrigatie aan de Technische Hogeschool te Delft en drs. I. Abram, oud-leraar Wiskunde aan het Grotius Lyceum te 's-Gravenhage. Aan de Commissie is als niet-stemhebbend secretaris toegevoegd

Jonkheer mr. W. J. Snouck Hurgronje, secretaris van de Directie der Bataafse.

5. Het door de Commissie in te stellen onderzoek zal van vergelijkende aard zijn. De kandidaten zullen behalve op hun intelligentie ook op hun karaktereigenschappen worden beoordeeld. Bij het verdelen van de beurzen zal geen voorrang worden verleend aan bepaalde studierichtingen.
6. Aangezien het aantal kandidaten veel groter is dan het aantal beurzen dat elk jaar beschikbaar wordt gesteld, is het raadzaam, indien de beoogde studie niet of bezwaarlijk mogelijk zal zijn zonder steun van buitenaf, deze steun behalve bij de Commissie voor Bataafse Studiebeurzen tegelijkertijd aan te vragen bij andere daarvoor in aanmerking komende instanties zoals b.v. Rijk, Provincie of Gemeente.
7. Beurzen moeten niet worden aangevraagd ten behoeve van kandidaten die in de loop van het studiejaar hun militaire dienst moeten vervullen, of nog in dienst zullen zijn, en evenmin voor kandidaten die nog op de middelbare school zijn en wier kans voor het eindexamen te slagen gering moet worden geacht. Indien de kandidaat dan zakt voor zijn examen wordt de ingediende aanvraag als eerste aanvraag aangemerkt (zie punt 9).
8. Per gezin kan slechts aan één zoon tegelijk een beurs worden toegekend; men kan echter voor meer dan één zoon een aanvraag indienen.
9. Een kandidaat die bij een eerste aanvraag niet voor een beurs in aanmerking is gekomen mag nog eenmaal opnieuw een aanvraag indienen tenzij anders is besloten. Gezien het grote aantal mededingers raadt de Commissie dringend aan slechts dan een tweede aanvraag in te dienen indien deze gesteund wordt door goede studieresultaten.
10. De gekozen kandidaten zullen volkomen vrij blijven na hun afstuderen een positie naar eigen keuze te aanvaarden. Er zal dus geen verplichting bestaan tot indiensttreding bij de Maatschappij, evenmin neemt de Maatschappij de verplichting op zich hen na beëindiging van hun studie in dienst te nemen.
11. In verband met de data van de eindexamens van de middelbare scholen kan de toewijzing van de beurzen eerst eind augustus of begin september 1967 geschieden.

's-Gravenhage, 1 december 1966

(w.g.) A. C. D. DE GRAEFF

De redactie van „Tussen Schip en Ka” wenst alle lezers een gelukkig en in alle opzichten voorspoedig 1967.

Vierde bijeenkomst van gezagvoerders en hoofdwerktuigkundigen

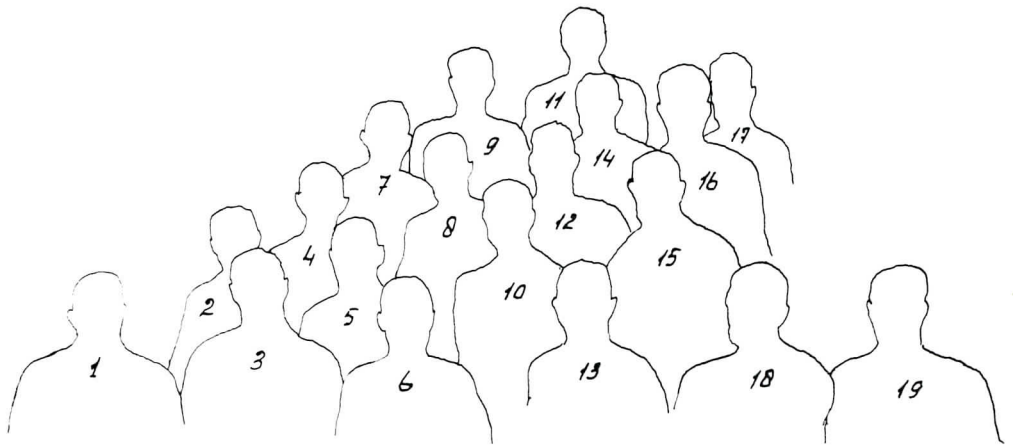
Op donderdag 1 december jl. werd op ons kantoor de vierde oriëntatiebijeenkomst voor gezagvoerders en hoofdwerktuigkundigen gehouden.

In zijn openingswoord vertelde de heer Rodenburg dat het de bedoeling is dat deze bijeenkomsten met grotere frequentie zullen worden gehouden zodat alle gezagvoerders en hoofdwerktuigkundigen na een periode van ongeveer 15 maanden wederom deze contactbijeenkomst zullen meemaken.

Na afloop van het programma, dat met een geanimeerde discussie werd besloten, werd aan de deelnemers onze wervingsfilm „Voort Varend” vertoond en kon weer op een geslaagde en leerzame bijeenkomst worden teruggezien.

1. hfd.wtk. G. Houwer, 2. G. W. Bakker - DFC, 3. hfd.wtk. P. J. van der Waals, 4. kapt. A. Verkerk, 5. kapt. Th. J. van de Vrie, 6. D. Rodenburg - Directeur, 7. kapt. D. P. Klip, 8. hfd.wtk. J. Tekelenburg, 9. kapt. K. van der Horst, 10. M. de Jong - DFF, 11. kapt. A. Tijmsma, 12. hfd.wtk. C. Heeres, 13. kapt. H. Bakker - DFB*), 14. hfd.wtk. R. A. J. Ruesink, 15. L. F. van den Belt - DFP, 16. hfd.wtk. K. Toereppel, 17. kapt. R. E. van der Miesen, 18. kapt. C. J. van de Weijer - DFA, 19. J. R. Cupido - DFP/13.

*) m.i.v. 1.1.67 met pensioen.

Corresponderen met opvarenden

Zoals u wellicht bekend is, worden met ingang van 1 februari 1967 de posttarieven weer verhoogd. Hoewel wij bij voorgaande verhogingen de door de Maatschappij vastgestelde gemiddelde tarieven voor de verzending van post aan de opvarenden niet hebben gewijzigd, achten wij het nu noodzakelijk de tarieven aan de gestegen verzendingskosten aan te passen.

FRANKERING LUCHTPOST

Brieven	Voor Curaçao geldt:
tot en met 5 gram 70 cent	tot en met 5 gram 40 cent
tot en met 10 gram 95 cent	tot en met 10 gram 60 cent
elke volgende 5 gr. 25 cent extra	elke volgende 5 gr. 20 cent extra

Luchtpostbladen

Deze zijn bij alle postkantoren voor 45 cent verkrijgbaar en worden zonder verdere kosten per luchtpost doorgezonden.

Briefkaarten en prentbriefkaarten: 25 cent.

Drukwerk, kranten en tijdschriften

Aangezien de tarieven naar gelang de bestemming zeer uiteenlopen, is telefonisch overleg met de Postkamer van onze Maatschappij gewenst.

Brieven en prentbriefkaarten uit het buitenland

Brieven en prentbriefkaarten aan opvarenden welke de Maatschappij uit het buitenland ter doorzending ontvangt, worden voor Maatschappijrekening per luchtpost aan geadresseerden doorgezonden.

FRANKERING TREIN/BOOT

Brieven	Voor België, Duitsland, Frankrijk en Italië geldt:
tot en met 20 gram 45 cent	tot en met 20 gram 20 cent
tot en met 40 gram 70 cent	tot en met 40 gram 70 cent
elke volgende 20 gr. 25 cent extra	elke volgende 20 gr. 25 cent extra

Drukwerk, kranten en tijdschriften

Tot en met 200 gram binnenlands tarief; voor elke volgende 50 gram 10 cent extra. Deze zendingen mogen niet zwaarder wegen dan 3 kg. Voor meer inlichtingen, b.v. betreffende de verzending van pakjes of fonobandjes, kunt u altijd contact opnemen met de Postkamer van onze Maatschappij. Op uw verzoek zullen wij u tevens gaarne uitgebreide richtlijnen toezenden.

Loonopgaven 1966 vlootpersoneel

De voor de aangifte inkomstenbelasting 1966 benodigde jaaropgave van het loon uit dienstbetrekking bij onze Maatschappij zal door ons wederom in beginsel aan het huisadres worden gezonden.

Het verdient derhalve aanbeveling uw huisgenoten reeds thans hiervan in kennis te stellen en dezen tevens in te lichten hoe dient te worden gehandeld met het te zijner tijd van de belastingdienst te ontvangen aangiftebiljet I.B. 1966.

Hierbij wordt opgemerkt dat het geen zin heeft de Maatschappij om toezending van de loonopgave te verzoeken. De opgaven worden zodra zij gereed zijn door ons verzonden, waarbij wij er uiteraard rekening mee zullen houden dat belanghebbenden de gegevens vóór de datum waarop het aangiftebiljet moet worden ingeleverd in hun bezit hebben. Zij die bezwaren hebben tegen verzending naar het huisadres en de opgave aan boord wensen te ontvangen, dienen ons hiervan onverwijld mededeling te doen. Uiteraard moeten ook in dit geval de huisgenoten worden ingelicht omtrent de bestemming van het aangiftebiljet. Tenslotte wordt er nog de aandacht op gevestigd dat de Maatschappij zich niet met de invulling van het aangiftebiljet kan belasten.

M.S. NISO

(draagvermogen 119.378 ton)

IN BEDRIJF GESTELD

Aioi (Japan), 22 november 1966. Feestelijke dag zowel voor Ishikawajima-Harima Heavy Industries Co. Ltd. als voor Shell Tankers N.V. in verband met de oplevering van bouwnummer 650.

Om 9 uur in de morgen komen de partijen in de stijlvolle Directiekamer van de werf bijeen en wordt een aanvang gemaakt met het doornemen van de vele documenten en het plaatsen van meer dan 80 handtekeningen!

Om 9.20 uur is het moment aangebroken dat de heer Rodenburg — nu nog formeel — het schip accepteert.

Voorafgegaan door de doopmoeder, mevrouw L. J. M. Starrenburg-Linders, en haar echtgenoot, Ir. W. Starrenburg, begeeft het gezelschap zich naar de kade waar het nog naamloze schip ligt te glanzen in de zon.

Feestelijk wapperen vaantjes en vlaggetjes in de morgenbries en hoog torent het blinkend witte dekhuis boven alles uit.

„Wat een enorm schip” merkt iemand op en inderdaad onze voorouders die in 1854 uit Decima wegtrrokken zouden hun ogen niet geloven als ze zagen waar de Hollanders nu even voor terugkomen.

De torentrap van de werf, gisteren nog de sporen van „arbeid” dragend, is nu smetteloos schoon, de leuninggen met lint omwonden. Het zou grote vindingrijkheid vergen de handen ergens aan vuil te maken maar voor alle zekerheid krijgt iedereen een paar witte handschoenen uitgereikt.

Op het commandobrugdek aangekomen wordt mevrouw Starrenburg een boeket aangeboden en met ferme bijslag doorsnijdt zij een koord, waardoor een fles champagne schuimend op de schoorsteen uiteenspat. Helder klinken haar woorden waarmede

Toespraak van de heer Rodenburg:

Mrs. Starrenburg, ladies and gentlemen,

First of all, Mrs. Starrenburg, I should like to join with Mr. Okubo in his cordial words, addressed to you.

We from Shell Tankers, Rotterdam, are very grateful that you have come all the way to Aioi to christen the first Japanese newbuilding for the Dutch Shell tankerfleet.

I hope your good wishes for Godspeed for the „Niso” will come true and that you will be a witness thereof for a long time to come.

As you all may know or may be not know, the tankers of the Royal Dutch/Shell Group are named after a shell. „Niso” now is the name of a rare small sea-snail, which is found in tropical seas.

Mr. Okubo, before accepting this ship from you, I would like to thank all who, in some way or other, have contributed to the building and completion of this beautiful ship.

In particular I would like to mention your engineers and workers of the yard, the surveyors of Lloyd's Register, our superintendents Mr. Van Dijk and Mr. Brouwer, the chief engineer of the „Niso”, Mr. Feldberg, and many others.

Mr. Okubo, it is with great pleasure that I accept this ship from you on behalf of the Owners.

In my turn I would ask you to accept this cheque, which you will please be kind enough to use for the purpose indicated. I now would like to say a few words to the master of the „Niso”, who is also the Commodore of the Dutch Shell Fleet, Capt. Hylkema.

Capt. Hylkema, it is with confidence that I now entrust you with the command of this new ship, our „Flagship”.

May good luck always — through storm and shine — accompany the „Niso” and all who will sail in her.

Capt. Hylkema, I would now ask you to give the order to raise the Netherlands flag and after that to strike the Ishikawajima flag and to hoist the Shell flag.

zij de doopformule uitspreekt en haast bewogen wenst zij „haar” NISO een goede toekomst en officieren en bemanning een behouden vaart.

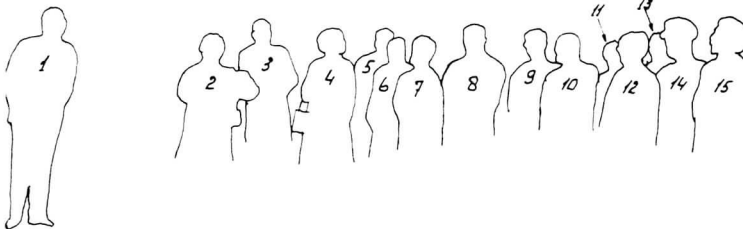
De vertegenwoordiger van de werf biedt het zojuist gedoopte schip aan de heer Rodenburg aan, die het, nu in feite, accepteert. In zijn toespraak, waarvan de volledige tekst hierbij is afgedrukt, dankt de heer Rodenburg mevrouw Starrenburg voor haar

De formele overname van de „Niso” door de heer Rodenburg; rechts: Mr. K. Okubo, Managing Director van Ishikawajima-Harima Heavy Industries Co. Ltd. te Tokio.

Het moment waarop de laatste beletselen voor de tewaterlating van het m.s. „Niso” door mevrouw L. J. M. Starrenburg-Linders werden weggenomen. Naast haar: Mr. T. Yokota, General Manager van Ishikawajima-Harima Heavy Industries Co. Ltd. te Tokio.

De feitelijke overname van de „Niso”.

1. D. Rodenburg, Directeur Shell Tankers N.V., 2. mevrouw L. J. M. Starrenburg-Linders, 3. Ir. W. F. G. L. Starrenburg, een der Directeuren van N.V. Koninklijke Nederlandsche Petroleum Maatschappij, 4. mevrouw W. A. Rodenburg-Holst, 5. C. C. E. Hokke, expert bij de Scheepvaart Inspectie - District Verre Oosten, 6. Y. Takahashi, Director and Marine Manager - Shell Sempaker Kabushiki Kaisha te Tokio, 7. mevrouw G. N. den Bakker-Grenfell, 8. G. den Bakker, hoofd van de afdeling Technische en Nautische Diensten van Shell Tankers N.V., 9. H. J. Brouwer, Shell Tankers N.V. - DFT/2, 10. H. van Waasdijk, Shell Tankers N.V. - DF/2, 11. mrs. P. Couch, 12. Mrs. J. R. Cheshire, echtgenote van mr. J. R. Cheshire, Senior Ship Surveyor of Lloyd's Register of Shipping for the Orient, 13. mr. P. Couch, Lloyd's Engineer Surveyor, 14. Commodore H. A. H. Hylkema, 15. mevrouw H. de Vries-van der Hoeven, echtgenote van mr. W. Ch. E. A. de Vries, ambassaderaad van de Nederlandse Ambassade te Tokio.

bereidwilligheid de doop op zich te hebben willen nemen en memoreert hij in het bijzonder het vele werk dat door de technici en arbeiders van de werf, de surveyors van „Lloyd's Register” en onze technische inspecteurs, de heren M. van Dijk en H. J. Brouwer, werd verricht.

Hij betreft hierin ook de hoofdwerktuigkundige Th. J. Feldberg en de overige officieren van de „Niso”. De heer Rodenburg

V.l.n.r.: 4e wtk. J. Th. IJskens, Mr. Yamada, I.H.I. - Tokio, 3e wtk. P. F. Buil, 5e wtk. J. J. J. Ludekuse, M. van Dijk - DFT/1, 5e wtk. C. G. van der Zwet, 2e wtk. O. A. van der Want, 2e stm. C. Haas, 4e stm. J. B. H. Lutmers, 4e wtk. L. C. Biesheuvel, H. J. Brouwer - DFT/2. Onzichtbaar op de foto: achter 4e wtk. J. Th. IJskens: 3e stm. J. Drogst en achter Mr. Yamada: 3e wtk. E. Hoogvorst.

besluit zijn woorden met het verzoek aan commodore H. A. H. Hylkema de Nederlandse vlag te doen hijsen en vervolgens het commando op zich te nemen.

Onder de tonen van het Wilhelmus, gespeeld door het muziekkorps van de werf, gaat de driekleur langzaam omhoog. In de stilte die daarop volgt wordt de werfvlag gestreken en gelijktijdig de commodorevlag gehesen.

Kapitein Hylkema drukt in een paar welgekozen woorden zijn dank uit voor de eer het commando van dit nieuwe grote vlaggeschip van Shell Tankers N.V. te mogen voeren en spreekt zijn appreciatie uit voor de medewerking van de werf ondervonden. Aan de wal komt het gezelschap nog even in een feestelijk versierde zaal bijeen. Een paar korte toespraken worden nog gehouden en onder het ledigen van een glas worden enige heilwensen uitgebracht. Met drie banzai's over en weer wordt ook deze plechtigheid besloten.

Aan boord worden de laatste resten van de feestelijkheid opgeruimd en wordt het schip gereed gemaakt om haar eerste reis naar de Perzische Golf aan te vangen. Alleen een bosje kleurige linten blijft nog drie dagen aan de railing van het commandobrugdek hangen; en dan, op een nacht, is ook die laatste zichtbare herinnering verdwenen.

H. v. W.

ONZE VLOOTJUBILARISSEN

R. KNOL
2e stuurman
1957 - 18.1 - 1967

C. KLOP
bediende
1956 - 20.12 - 1966

E. M. MEIJER
matroos/kabelgast
1957 - 7.1 - 1967

A. VAN DER THOORN
stoker/olieman
1957 - 7.1 - 1967

ONZE

WAL- JUBILA- RIS

J. L. P. VAN DER WIEL
DFP/12
1956 - 19.11 - 1966

ORGANISATIE-SCHEMA VAN SHELL TANKERS N.V.

PER 1 JANUARI 1967

DF
DIRECTEUR

D. RODENBOSCH

Geneeskundige
Dienst
DF/1

W. de Loos,
arts

Gezagvoerders

*

Proo

Organisatie en
Productiviteit
DF/2

C. Plomp

Interne
Accountants-
dienst
DF/3

J. Bomhof

DF3
MANAGEMENT
VLOOT B

F. VAN
TONGEREN

DFP
PERSONEEL

L. F. VAN DEN
BELT*

Dekdienst
DFB/1

A. de Lig

Civiele Dienst
DFB/2

A. Roest

zie
DFA/2

Werktuigkundige
Dienst
DFB/3

A. Storm

Vloot-
personeel
DFP/1

A. H. W. Karelse

Personeel
Diensten
DFP/2

J. C. W. Schuller
tot Peursum

Personeels-
zaken
DFP/3

J. Blaauwkamer

Personeels
regelingen
DFP/4

J. W. Paans

Scheepsofficieren
DFP/11

G. H. van
Leeuwen

Scheepsgezellen
DFP/12

E. van 't Slot

Recrutering en
Cursussen
DFP/13

J. R. Cupido

Maatschappelijk
werk
DFP/31

Mej. W. C. Groen

Gezagvoerders

KAPITEIN H. BAKKER bij zijn afscheid

BENOEMD TOT RIDDER IN DE ORDE VAN ORANJE NASSAU

In verband met zijn pensionering, die op 1 januari van dit jaar is ingegaan, was voor kapitein H. Bakker op vrijdag 30 december jl. de dag van afscheid aangebroken.

Tezamen met zijn echtgenote en zoon betrad hij omstreeks half vijf, in gezelschap van de heer D. Rodenburg en kapitein C. J. van de Weijer, de grote lunchkamer van het Shell-Gebouw, waar een groot aantal collega's, zowel van de vloot als van het kantoor, oud-collega's en vele relaties bijeen waren gekomen. Nadat kapitein Van de Weijer, voorzitter van het Afscheidscomit , aandacht had gevraagd voor de heer Rodenburg, trad laatstgenoemde naar voren voor het uitspreken van de volgende toespraak:

„Kapitein Bakker, mevrouw Bakker, dames en heren.

V or ik met mijn afscheidswoord begin, heb ik een bijzondere mededeling. De burgemeester van Rotterdam had vanmiddag hier aanwezig willen zijn, doch is daartoe wegens een raadsvergadering verhinderd. Hij heeft mij verzocht hem hier te willen vertegenwoordigen en u, kapitein Bakker, het volgende mede te delen:

„Het heeft Hare Majesteit de Koningin behaagd de heer H. Bakker bij Koninklijk Besluit van 22 december 1966, No. 31, tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau te benoemen.”

De burgemeester heeft mij ook verzocht u namens hem deze onderscheiding te overhandigen en ik verzoek u op te staan zodat ik aan dit verzoek gevolg kan geven.”

Vervolgens speldde de heer Rodenburg de bij de ridderorde behorende versierselen kapitein Bakker op de borst.

„Nu ik dan weer als vertegenwoordiger van Shell Tankers N.V. voor u sta, heb ik het voorrecht de eerste te zijn die u persoonlijk en ook namens het gehele personeel van Shell Tankers met uw eervolle benoeming kan gelukwensen.

Deze eervolle onderscheiding moet u de voldoening geven dat niet alleen uw werkzaamheden in de Shell Groep maar ook daarbuiten in hoge mate waardering hebben gevonden.

Keren wij dan nu terug tot de aanleiding waarom wij hier bijeen zijn gekomen. Dat is de mijlpaal dat u vandaag afscheid neemt van Shell Tankers N.V. wat tevens betekent een einde van uw tweeëndertigjarige loopbaan bij de Koninklijke/Shell Groep.

Deze loopbaan is in enkele woorden samen te vatten: van derde stuurman tot fleet manager, een carrière die slechts voor enkelen is weggelegd. Dit des te meer omdat er zo weinig zijn. Een afscheid is altijd een moment van bezinning en omkijken naar het verleden. Met het oudejaar voor de deur geldt dit vandaag voor u wel in het bijzonder.

Wanneer ik dan met u de tijd twee-en-dertig jaar terugdraai —

misschien voor velen van u wat langdradig, maar voor u, kapitein Bakker, heeft elk schip zijn herinneringen en ik weet dat men dit graag voor u over heeft — zien wij u in januari 1935 als derde stuurman aanmonstereerd op de „Selene”, een schip dat u bijna drie jaar trouw blijft.

Na verlof in Holland is de „Omala” in 1938 de tweede Nederlandse Groepstanker waarop u dienst doet en per 1 juli van dat jaar wordt u bevorderd tot tweede stuurman.

Uw werkterrein is dan inmiddels naar de Oost verplaatst en wij zien u daar achtereenvolgens als Commanding Officer op de „Kilat” en „Tembusu” en als waarnemend eerste stuurman op de „Aldegonda”. Tijdens de oorlog doet u ruim twee jaar dienst op de „Ena” en het is op dit schip dat u op 1 juli 1943 tot eerste stuurman wordt bevorderd. U hebt het in die jaren bijzonder moeilijk. Afgezien van het gevaarlijke facet van het varen in de oorlog, bent u in het onzekere over mevrouw Bakker en uw zoon, die in een Japans interneringskamp verblijven. Binnen een jaar daarna hebt u als waarnemend gezagvoerder het commando over de „Ena”.

Het zou te ver voeren om alle daarna volgende mutaties de revue te laten passeren.

In september 1946 keert u na een gelukkige gezinshereniging in Nederland terug en de eerstvolgende belangrijke datum in uw loopbaan is dan wel de eerste juli 1952, de dag waarop u als gezagvoerder wordt aangesteld. De datum 1 juli schijnt wel uw geluksdatum te zijn.

Successievelijk komen dan de motorschepen „Gadila”, „Armillia”, „Rotula” en „Crania” onder uw commando, het laatste als nieuwbouwschip. Daarna volgt nog de „Kopionella” en tot slot de „Cinulia”. Wanneer u in mei 1958 van dit schip afmonstert, betekent dat tevens het eind van uw varende diensttijd. U ziet, het zijn er nog al wat geweest.

U wordt dan vervolgens op de Nautische Dienst van ons kantoor geplaatst en na een interim Assistent Fleet Manager-schap, vertrekt u in april 1961 naar Curaçao als Marine Superintendent. In januari 1962 vinden wij u weer terug in Rotterdam als chef Nautische Dienst. Tot besluit volgt dan op 1 januari 1964 en niet op 1 juli, uw aanstelling tot Manager vloot „B”, de functie die u tot vandaag hebt gehouden.

Deze drie jaren waren de bevestiging van wat ik uit vroegere rapporten over u al had gelezen.

Tijdens de afscheidstoespraak van kapitein Bakker. V.l.n.r.: de heren L. F. van den Belt, hoofd afdeling Personeel, M. de Jong, hoofd afdeling Financiën en Administratie, G. den Bakker, hoofd afdeling Technische en Nautische Diensten, R. A. D. Bakker, zoon van kapitein Bakker, mevrouw M. J. Bakker-Boer, de heer D. Rodenburg, Directeur, kapitein F. van Tongeren, manager van vloot „B” en kapitein C. J. van de Weijer, manager van vloot „A”.

Kapitein H. Bakker - Ridder in de Orde van Oranje Nassau.

Onder de velen die kapitein Bakker de hand ten afscheid kwamen drukken bevond zich ook ir. H. T. Hylkema, adjunct-Directeur van Radio-Holland N.V. Tussen hen in is zichtbaar kapitein F. Edens, oud-adjunct-Directeur van Shell Tankers N.V.

Kapitein H. Bakker en zijn opvolger kapitein F. van Tongeren tijdens een opgewekte toast.

Ik leerde u kennen als loyale en betrouwbare medewerker en collega, waar ik veel steun aan heb gehad. Dit niet alleen door uw persoonlijkheid maar ook door uw gedegen vaktechnische kennis als nauticus. Ik wil u voor deze steun op deze plaats persoonlijk en oprecht danken.

Het feit dat men u heeft aangezocht om plaats te nemen in de Raad voor de Scheepvaart is een bewijs dat men ook buiten Shell-kringen daar zo over denkt.

Ik wil u dank zeggen voor de vele en belangrijke diensten die u voor de Koninklijke/Shell Groep en in het bijzonder voor de Nederlandse Shell vloot hebt bewezen.

Mede namens uw collega's op de vloot en aan de wal wensen wij u en mevrouw Bakker nog vele jaren toe van welverdiende rust in goede gezondheid. Dit willen wij bezegelen met een afscheidscadeau, dat ik u tot besluit zal overhandigen, in de hoop dat dit steeds vele goede herinneringen bij u zal oproepen."

Kapitein Bakker, die daarop het woord kreeg, begon met zijn dank uit te spreken aan Hare Majesteit de Koningin voor de hem verleende onderscheiding en aan de heer Rodenburg voor de uitreiking dezer onderscheiding namens de burgemeester van Rotterdam.

Na zijn erkentelijkheid te hebben betuigd jegens de heer Rodenburg voor diens hartelijke woorden, dankte hij allen, in de ruimste zin des woords, voor de medewerking die hij steeds allerwege heeft mogen ondervinden. „In het bijzonder wil ik mijn naaste medewerkers bedanken”, zo vervolgde kapitein Bakker, „voor de loyale wijze waarop zij dagelijks het hunne er toe hebben bijgedragen om onze „B”-vloot zo goed mogelijk te runnen. Hierbij denk ik vanzelfsprekend ook aan hen die leiding geven aan boord van onze schepen.

Als ik de prachtige cadeaus *) zie die mij zijn aangeboden, kan ik u de verzekering geven dat deze geschenken voor mij altijd

waardevolle herinneringen zullen zijn aan de tijd waarin ik temidden van u allen werkzaam was.

Mag ik aan de vooravond van het nieuwe jaar, dat voor ons allemaal weer een nieuw begin betekent, vanaf deze plaats allen, zowel op de vloot als hier aanwezig, een voorspoedig en in alle opzichten gelukkig 1967 toewensen.

Moge het u allen en Shell Tankers N.V. steeds goed gaan."

Nadat kapitein Van de Weijer de vele binnengekomen telegrammen had voorgelezen, bleven de genodigden nog geruime tijd in amicale sfeer bijeen onder het genot van een „voortreffelijk aangekleed” apéritief.

Onder de aanwezigen bevonden zich onder meer mr. J. R. H. van Schaik en mr. A. D. Vas Nunes, respectievelijk President-Directeur en Directeur van Shell Nederland N.V.

Wanneer wij willen formuleren wat de toekomst voor kapitein Bakker en de zijnen moge brengen, kunnen wij dit wel niet beter doen dan door de hoop uit te spreken dat alle goeds in vervulling zal gaan dat hem tijdens de receptie in zo ruime mate „van man tot man” werd toegewenst.

*) een geheel uit zilver vervaardigd mokka-stel op blad benevens een zilveren vaas en een cadeaubon.

Tijdens de receptie op 30 december jl., had ik het voorrecht afscheid te kunnen nemen van vele vlootofficieren. Bovendien ontving ik van de vloot tal van telegrammen.

Ik dank u allen voor het in mij gestelde vertrouwen en de door u betoonde medewerking, waardoor wij met elkaar tot goede resultaten kwamen.

Bij mijn allerbeste wensen voor 1967 voeg ik die voor uw verdere toekomst en ik roep u allen een „behouden vaart” toe.

H. BAKKER

**Aangesteld als
hoofdwerktuigkundige
per 23 december 1966**

W. EEUWIJK

**Aangesteld
als
onder-officier**

J. M. P. SIMONS
wachtassistent
per 28.11

R. HOOGENDOORN
scheepskok
per 12.12

Radio-saludos de la tripulación del „Koratia”

El día 26 de noviembre ppdo. fue la primera vez que a la tripulación española del „Koratia” la tocó en suerte la ocasión de enviar un radio-saludo a los familiares en España mediante el micrófono de la Radio Nederland Wereldomroep.

Estando amarrado el buque en las boyas de la „Botlek”, se realizó la grabación de los saludos a bordo del „Koratia” bajo la dirección del reportero Don Eduardo Olona, lo que es casi evidente.

En su introducción Don Eduardo Olona hizo mención de que en el angulo noroeste de la península ibérica que es la comarca natal de los tripulantes del „Koratia” — y de casi todos los demás tripulantes en el servicio de nuestra Compañía — se halla una antigua „guía de peregrinos” del siglo doce en el archivo de la catedral de Santiago, cuyo documento relata que anteriormente los peregrinos, después de llegar a Santiago de Compostela, solían continuar su viaje una jornada más a Padrón, punto de la costa gallega en que antes arribó la naveta de Santiago. Además dice esta guía — continuó Don Eduardo Olona — que en la playa de Padrón y en las caletas entre las rocas los peregrinos, y entre ellos quizás antepasados de los tripulantes del „Koratia”, buscaban las llamadas Conchas de Santiago que, sujetas en el abrigo y sombrero, dieron la prueba de que el porteador había hecho el peregrinaje a Santiago de Compostela y a los peregrinos les facilitaron el acceso en las hosterías conventuales en el camino de Santiago de Compostela. A su vez, como señal de reconocimiento, dichas hosterías mostraban asimismo la concha de los peregrinos encima de la puerta, la misma concha de la cual se encuentra el emblema en la chimenea del „Koratia” y en las de los demás barcos de la Shell por lo que éstos son reconocibles desde lejos, la Concha de Santiago.

Después de esta introducción siguió la grabación de los saludos a que los tripulantes del „Koratia” asistieron con entusiasmo. Al final del programa el Capitán J. L. F. Vermeulen del „Koratia” se dirigió en el español a todos los familiares en España, enviándoles sus mejores deseos para unas Felices Pascuas de Navidad y un Próspero Año Nuevo.

En la foto de la izquierda a la derecha: marinero 1a Pablo Román Pérez, extra ajustador Eugenio Francisco Quiroga, pinche Jaime Lopez Fernandez, y Don Eduardo Olona.

Radio-groeten van de „Koratia”-bemanning

Op 26 november jl. viel de Spaanse bemanning van de „Koratia” voor het eerst de gelegenheid te beurt om via de microfoon van Radio Nederland Wereldomroep een radio-groet te zenden aan hun familieleden in Spanje.

Terwijl het schip op de boeien in de Botlek lag, vond de opname der groeten plaats aan boord onder leiding van — zoals bijna vanzelfsprekend — de reporter Don Eduardo Olona.

In zijn inleiding merkte Don Eduardo Olona op dat in de noordwest-hoek van het Iberisch schiereiland — dat de geboortestreek is van de

En la foto de la izquierda a la derecha: Don Eduardo Olona, camarero Apolinar Salgueiro Rodriguez, camarero Francisco Dieguez Garcia, segundo marinero José Jalda Cancelas y pinche José Lago Muiños.

scheepsgezellen van de „Koratia” en van vrijwel alle overige Spaanse scheepsgezellen in dienst van onze Maatschappij — er in het archief van de Kathedraal van Santiago de Compostela een oude „pelgrimsgids” uit de twaalfde eeuw wordt bewaard, die verhaalt dat in vroeger tijden de pelgrims, na te Santiago de Compostela te zijn aangekomen, gewoonlijk nog een dagreis verder trokken naar het plaatsje Padrón, het punt aan de kust van Galicië waar destijds het scheepje strandde van de apostel Jacobus. De gids zegt verder, vervolgde Don Eduardo Olona, dat op het strand van Padrón en in de kreekjes tussen de rotsen de pelgrims, en onder hen wellicht voorouders van de Koratia-bemanning, de zogenaamde St. Jacobsschelp zochten die, bevestigd op de jas of hoed, het bewijs leverde dat de drager ervan de pelgrimstocht naar Santiago de Compostela had gemaakt. Bovendien verleende deze schelp de pelgrims toegang tot de kloosterherbergen langs de weg naar Santiago de Compostela, die op hun beurt, als herkenningsteken, de pelgrimsschelp boven de deur hadden hangen, dezelfde schelp waarvan zich een afbeelding bevindt op de schoorsteen van de „Koratia” en op die van alle overige schepen van de Shell waardoor deze al van verre te herkennen zijn, de St. Jacobsschelp.

Na deze introductie volgde de opname van de groeten, waaraan de scheepsgezellen met enthousiasme deelnamen. Aan het eind van het programma wendde kapitein J. L. F. Vermeulen van de „Koratia” zich in het Spaans tot de familieleden in Spanje, waarbij hij hun zijn beste wensen toezond voor een gelukkig Kerstfeest en een voorspoedig Nieuwjaar.

En la foto de la izquierda a la derecha: bombero 1a/ajustador Gustavo Marcos Rodas, fogonero/engrasador Jesús Gomez Rodal, ajustador Eugenio Curras Gonzales, segundo marinero José Jalda Cancelas, bombero 2a/ajustador Hermelindo Bouza Alonso, y todo derecho ayudante de engrasadores Antonio Ginartes Bugarin.

OPENING VAN HET NIEUWE INTERNAAT VAN DE „DE RUYTER”-ZEEVAARTSCHOOL TE VLISSINGEN

Op 1 oktober jl. was het feest in Vlissingen, met name voor het Bestuur en Directie en in het bijzonder voor de leerlingen van de „De Ruyterschool”. In de namiddag vond namelijk de officiële opening plaats van het nieuwe internaat, die door Z.K.H. Prins Bernhard, als beschermheer van de zeevaartschool werd verricht.

De plechtigheid werd o.a. bijgewoond door Mr. J. Aartsen, Commissaris der Koningin in de provincie Zeeland, Mr. B. Kolff, Burgemeester van Vlissingen, Kolonel R. J. de Weerd, Commandant Maritieme Middelen te Vlissingen, Drs. H. J. H. Janssen, Directeur-Generaal van Scheepvaart; de Directie van Shell Tankers N.V. werd vertegenwoordigd door de heer L. F. van den Belt, hoofd der afdeling Personeel en tevens lid van het Bestuur van de Stichting Zeevaartschoolbelangen.

Als eerste spreker voerde Burgemeester Kolff, Vice-Voorzitter van de Vereniging De Ruyterschool, het woord, die er onder meer op wees dat Prins Bernhard, die enkele jaren geleden het beschermheerschap over de school aanvaardde, daarmede een goede traditie voortzette, immers Prins Hendrik was in zijn tijd lange jaren beschermheer en bracht diverse malen een bezoek aan de school. Tevens deelde hij mee dat de „De Ruyterschool” thans de grootste zeevaartschool van Nederland is.

De Directeur van de school, de heer C. K. Brouwer, merkte vervolgens op dat men in de

tijd van De Ruyter nog admiraal kon worden zonder schoolopleiding. Ook aan het eind van de achttiende eeuw was dat nog mogelijk.

Uit een publikatie uit 1790 blijkt dat in die tijd nog een kostbare opleiding met etablissement, directeuren en opzichters overbodig was omdat „de kinderen van geringe lieden en uit Godshuizen reeds zo werden opgevoed als voor de zeevaart nodig was. Hun leven was zacht noch week, hun voeding sober, hun slaap kort en dikwijls gestoord, door 's zomers te zwemmen werden zij van ongedierte bevrijd en bij het uithalen van vogelnestjes oefenden zij zich in het masklimmen en deden dit beter dan menig matroos.”

Thans telt de school 720 leerlingen (110 leerlingen studeren voor rekening van Shell Tankers N.V. — Red.).

Tot slot vond een bezoek aan het internaat „Onze Vloot” plaats, waarbij Prins Bernhard twee van de 46 woningen, waaruit dit internaat bestaat, bezichtigde. In iedere woning zijn

negen jongens ondergebracht, die een „gezin” vormen met de oudste in studiejaren als gezinshoofd.

Een aantal woningen is vernoemd naar schepen van maatschappijen die regelmatig scholieren van de „De Ruyterschool” opnemen.

Zo dragen twaalf huizen namen van nieuwe Shell-tankers, waarvan er vijf nog in aanbouw dan wel in bestelling zijn.

Zoals wij reeds in het mei 1966-nummer van dit maandblad mededeelden, bestaat voor employés van de betrokken Maatschappijen, dus ook van Shell Tankers N.V., de mogelijkheid deze geriefelijk ingerichte huizen, gedurende de zomervakantie van de leerlingen, te huren. Zij die daarvoor interesse hebben, kunnen te zijner tijd op ons kantoor bij sectie DFP/31 (toestel 151) een aanvraag indienen voor toezending van een folder met inschrijvingsformulier; over enkele maanden komen wij hierop terug.

Shell Nederland Verkoopmaatschappij N.V. schreef ons het volgende:

Uitslag shell fotowedstrijd personeel

Op verzoek van Shell Nederland Verkoopmaatschappij N.V. te 's-Gravenhage heeft een jury, bestaande uit de volgende leden: P. J. Dullaert, P. J. Brijeer, mejuffrouw P. Spaan en C. van der Marel op vrijdag 21 oktober j.l. de foto's beoordeeld, die Shell Nederland Verkoopmaatschappij N.V. waren toegezonden in het kader van een door haar onder de personeelsleden van de Groep georganiseerde en in de betrokken Groeps-personeelsbladen gepubliceerde fotowedstrijd.

Bij een voorselectie van de foto's, in kleuren en in zwart/wit, moest de jury reeds tot haar leedwezen vaststellen dat een aantal deelnemers en deelneemsters zich niet consequent had gehouden aan de gegeven onderwerpen „Vakantie” en „Shell”.

Overigens bleken deze foto's, evenals de ter beoordeling overgeblevene, wat de jury zou willen noemen „recht toe, recht aan” foto's. Fantasie en originaliteit werden op vrijwel geen enkele foto aangetroffen. De jury merkt op dat de wijze van afwerking van de inzendingen voor haar geen punt van beoordeling is geweest. Alle inzendingen hadden in deze dus gelijke kansen.

Het feit dat de inzendingen niet boven de middelmaat uitkwamen heeft gemaakt dat ondanks ampele overwegingen niet tot toekenning van de eerste prijs, groot f 250,— kon worden besloten. Van de vijf derde prijzen konden slechts twee worden toegekend.

Als winnaars van de drie prijzen, ter grootte van f 100,— elk, wees de jury aan: de heren F. K. Neuberger (Shell Tankers N.V. - DFP/12), H. B. Smaal (S.N.R.) en P. de Zeeuw (S.N.R.).

De twee prijzen, ter grootte van f 50,— elk, vielen ten deel aan: de heren H. Jongeneel (S.N.V.) en W. F. K. Prins (K.S.P.L.D.).

Met de „Grote Shell Atlas, Benelux/Europa” zagen zich beloofd: de heren P. H. van Altena (B.I.P.M.), R. Brandwijk (S.N.C.), M. Derksma (S.N.C.-V.), mej. H. Genet (gepensioneerd S.N.V.), de heer A. Huisman (S.N.R.), mev. E. M. Klein Roseboom-Witting (echtgenote van te stm. J. Klein Roseboom van Shell Tankers N.V.), de heren L. J. de Kok (S.N.C.), H. W. Kool (gepensioneerd S.N.R.), C. A. Kooymans (S.N.R.), L. Koring (B.I.P.M.), mej. M. Kranendonk (S.N.R.), mej. W. A. Kruller (Shell Tankers N.V. - DFF/5-tel.), de heren P. P. S. van Leeuwen (B.I.P.M.), P. J. de Ligny (S.N.C.), A. W. J. Meijer (K.S.P.L.D.), P. H.

Minderman (S.N.R.), F. Nederbragt (4e wtk. van Shell Tankers N.V.), F. K. Neuberger (Shell Tankers N.V. - DFP/12), J. Nieuwendijk (S.N.V.), mej. M. D. M. van Pijlen (gepensioneerd S.N.V.), de heren W. H. Roerdinkholder (S.N.V.), L. M. C. Romeyn (B.I.P.M.), B. H. Wennekes (gepensioneerd S.N.R.), F. N. Wortman (K.S.P.L.D.) en G. Zuidgeest (S.N.R.).

Naast haar beoordeling spreekt de jury haar waardering uit voor het sterke gezinskarakter van vele foto's, waardoor deze op het persoonlijke vlak in elk geval een leuke herinnering aan een vakantie zijn geworden. Wij wensen de vier prijswinnaars/-winnarissen van Shell Tankers N.V. gaarne geluk met het door hen behaalde succes.

Op 7 november jl. ontving de heer J. L. P. van der Wiel, werkzaam bij Shell Tankers N.V. (sectie DFP/12) uit handen van de voorzitter der afdeling Tafeltennis van de Rotterdamse Ontspanningsvereniging Shell (R.O.V.S.), de heer J. A. van Luyck, de wisselbeker die jaarlijks wordt uitgereikt aan de speler „met de beste persoonlijke prestaties van het seizoen”.

Wij complimenteren de heer Van der Wiel met dit fraaie resultaat. Op de foto v.l.n.r.: mevrouw A. M. F. van der Wiel-Feenstra en de heren J. L. P. van der Wiel en J. A. van Luyck.

(Door gebrek aan plaatsruimte in vorige edities konden deze artikelen eerst in dit nummer worden opgenomen.)

In memoriam eerste stuurman P. J. Hoekstra

Op 16 december ontvingen wij telegrafisch het droeve en ontstellende bericht dat eerste stuurman P. J. Hoekstra geheel onverwachts aan boord van de „Arca” was overleden.

Terwijl wij dit schrijven denken wij terug aan de vele persoonlijke contacten die wij in de loop der jaren met de heer Hoekstra hebben gehad.

Deze laten bij ons allen de herinnering achter aan een bijzonder

innemend, eerlijk en blijmoedig man met een levendige interesse voor alles wat met zijn beroep te maken had en voor nog zo vele onderwerpen daarbuiten.

Wij verliezen in hem dan ook een zeer bekwaam officier, die zijn taak steeds met grote nauwgezetheid en toewijding heeft verricht en die vele jongere officieren aan boord tot steun is geweest.

Wij weten zeker mede namens allen die hem op de vloot gekend hebben te spreken, als wij hier uiting geven aan onze verslagenheid over het verlies van een zo gewaardeerd vriend en collega, die ons op de jeugdige leeftijd van 36 jaar veel te vroeg is ontvallen.

De teraardebestelling, die onder grote belangstelling op 28 december te Stadskanaal plaats vond, werd door verscheidene van onze officieren en enige echtgenotes van collega's bijgewoond; onze Maatschappij werd vertegenwoordigd door kapitein C. J. van de Weijer, manager van de „A”-vloot en de heer G. H. van Leeuwen, chef van de stafsectie (DFP/11). Een aantal bloemstukken dekte de baar, onder andere van de opvarenden van de „Arca” en van de Maatschappij.

Onze gevoelens van diep medeleven gaan uit naar mevrouw Hoekstra en haar kinderen, die hun man en vader zo vroegtijdig moeten missen. Wij hopen oprecht dat hun de kracht gegeven moge worden om deze zware slag met berusting te dragen.

Vlootpersoneel/personalia

(in de periode 16.11 t/m 15.12.1966)

GEHUWD:

- 18.11: G. C. Drost, 2e kok/bakker, met mej. J. H. Poppema;
9.12: J. Kruijssse, 4e wtk., met mej. M. E. C. Fierinck.

GEBOREN:

- 18.11: Thea Marieke, dochter van L. P. H. Teune, 3e wtk., en mevr. U. Teune-Borowski;
19.11: Xavier Hugo, zoon van W. C. C. R. Stappers, 4e wtk., en mevr. G. F. G. Stappers-Nijhuis;
26.11: Robert Jan, zoon van C. R. Groen, 2e stm., en mevr. K. D. E. Groen-Bosman;
1.12: Marjon Annette, dochter van H. van Slegtenhorst, 2e stm., en mevr. A. van Slegtenhorst-Maaskant;
7.12: Femke Catharina, dochter van R. Knol, 2e stm., en mevr. P. C. Knol-Kollerie;
8.12: Elisabeth Maria, dochter van J. C. J. Walraven, 4e wtk, en mevr. A. M. Walraven-Ijpma.

MET VERLOF:

- gezagv.: H. Faber, C. S. Duinker, W. van Brakel, K. Prins, F. A. de Kaart, J. J. Schouten, L. H. de Vries;
1e stl.: Jolle de Jong, R. J. Wyrdeeman, B. C. den Exter van den Brink, L. van der Valk, W. Croes, P. J. F. de Beus, J. van Beele;
2e stl.: E. Moll, L. D. J. van Zuilekom, J. S. Schregardus, G. W. Bouma, M. P. J. Hage, C. R. Groen, J. B. P. Imming;
3e stl.: P. H. van der Ham, G. J. Knol, J. W. Nieuwerf, M. Stammes, R. van Kranen, G. C. H. Dijkstra;
4e stl.: J. I. Boon, R. P. F. J. Ruiter, J. G. Leenders, J. G. Wientjes, H. van Groen, J. Werkhoven, L. N. Saal, R. W. Overdijkink, A. H. G. C. van der Beesen, R. Dijkstra, G. A. IJsveld;
hfd.wtk.: W. Groenendijk, F. M. Ruizenaar, G. H. Germing, J. Broersen, H. Blaauw, H. van Manen, J. E. Weidema, P. F. Geel;
2e wtk.: C. Pietersen, A. de Coninck, Joost de Jong, C. H. de Koning, H. de Hoog, A. J. Baerveldt, Jac. Jansen;
3e wtk.: N. J. Doorn, J. A. de Groot, R. Huisman, J. Luik, K. J. Faasse, H. J. Wullink, A. W. van Wijnen, J. van Hoepen, C. J. van der Zaag, K. G. Kossen;
4e wtk.: G. P. Hoogeveen, J. Kruijssse, J. L. M. van Eijndt, J. J. L. Geerink, E. Dallinga, F. Nederbragt;
5e wtk.: P. C. W. Enders, R. J. Doorneveld, D. J. Plate, J. van Pijkeren, B. J. K. van Vliet, B. A. Sinnema, J. Almekinders, R. J. Kleine Budde, W. S. M. Drent, B. de Rooy, J. H. S. Brijde, J. H. C. Viertelhuizen,

A. Houwaard, M. J. Parent, J. W. Heiligers, M. de Koning, N. Kooman, L. Vlastra, G. van Dalen, H. Doff, A. P. Koers, Th. J. M. H. Bakker, C. Loman, P. J. A. Palsenbarg, H. A. Scherpenhuyzen;
bootslieden: J. H. A. Elbers, C. Poot, S. Visser;
1e pomplieden/bankwerker: P. Niezing, N. v. d. Steen, C. P. Hazelbag;
2e pomplieden/bankwerker: E. v. d. Berkt, H. L. B. Brussé, R. C. R. v. Rooijen;
bankwerkers: J. P. Pauli, J. v. Scherrenburg, J. Jelsma;
voorman/donkeyman: A. C. Versteeg;
chef hofmeester: J. Baard;
hoofden kombuis: B. M. de Roode, H. A. Groenendijk, C. E. Bestebroer;
chef-koks: W. F. Knoester, G. H. Valk.

TWERKSTELLINGEN EN OVERPLAATSINGEN:

- m.s. Abida:** 1e stm. C. Wolse, wnd. 4e wtk. J. M. M. Siemerink;
m.s. Acila: 1e stm. A. J. Schumm, 4e stm. P. Hartog, hfd.wtk. C. L. H. Stocking Korzen, 4e wtk. P. J. Warnier, 5e wtk. R. Gesterkamp; 1e pompman/bankwerker C. W. van Duivenboden, 2e pompman/bankwerker C. J. van Tricht;
m.s. Acmaea: 2e stm. N. A. Jager, wnd. 2e wtk. W. A. M. Bouma, 5e wtk. P. van Huffelen;
m.s. Acteon: 4e stm. R. Agema, 3e wtk. W. Muis, II.wtk. J. Hofkamp;
s.s. Arca: 3e stm. D. C. Vermeulen, 4e wtk. W. M. J. de Kwant, radio officier J. Broere;
s.s. Atys: gezagv. F. Fekkes, 2e stm. J. C. Aartsen 2e wtk. F. van Dalen, 5e wtk. E. P. Walop;
m.s. Camitia: hfd.wtk. J. B. Biondina, 4e wtk. G. van Wijhe, radio officier N. Eylers;
m.s. Cinulia: hfd.wtk. A. W. Brakel;
m.s. Diadema: gezagv. C. Cupido, 3e stm. G. A. M. Dorren, 4e stm. E. L. de Ruiter, hfd.wtk. W. C. van Megen, 2e wtk. L. Buitenkant, 4e wtk. G. J. Leussink, 5e wtk. J. L. de Bondt, 5e wtk. J. M. Brinks, radio officier A. K. Deurlo, bootsman H. L. Klop, 1e pompman/bankwerker J. J. v. d. Kley, 2e pompman/bankwerker R. Böck, hoofd kombuis A. A. Turkenburg, chef-kok J. A. Franken, bankwerker L. A. T. Blanke-meijer;
m.s. Diloma: 1e stm. M. G. C. Geerarts, 5e wtk. R. H. de Haan, 5e wtk. J. M. v. d. Wal, bootsman Th. van Vlijmen, 1e pompman/bankwerker C. J. Meloen, 2e pompman/bankwerker J. v. Weijen, bankwerker J. Jelsma, hoofd kombuis M. van Hagen, scheepskok R. Hoogendoorn;
m.s. Dione: 2e stm. R. A. M. van Hooijdonk, 3e stm. J. N. A. van de Giesen, 4e stm. J. Zwart, 5e wtk. D. Westdorp, wnd. 4e wtk. T. P. Kool;
s.s. Kabylia: 3e stm. G. J. Olieman, 4e wtk. B. Ozinga;
s.s. Kalydon: wnd. gezagv. M. E. Wolper, wnd. 3e stm. G. J. van der Ham, 4e stm. P. J. Muntjewerf, hfd.wtk. H. W. Bosman, 3e wtk. L. W. Jorissen, radio officier J. M. J. M. van de Vorst; wachttassistent J. M. P. Simons;
s.s. Kara: wnd. 2e wtk. J. I. Brangert, 5e wtk. D. F. L. van Velzen;
s.s. Katelysia: wnd. 1e stm. W. O. Kooi, 2e stm. F. A. Visser, 4e stm. C. M. Honig, 2e wtk. H. Steenhuis, 3e wtk. R. Ouweland;

s.s. **Kelletia**: 4e stm. R. P. Jager, bootsman P. H. A. v. d. Putten, 1e pompman/bankwerker J. Slob, 2e pompman/bankwerker A. C. van der Gaarden, wachtassistent W. Gerritsen, hoofd kombuis S. van Kooy, chef-kok T. C. A. Geelen;

s.s. **Kenia**: 3e wtk. P. F. Vermeulen;

s.s. **Kermia**: II.stm. G. Grilk, 3e wtk. J. P. Hendrikse;

s.s. **Khasiella**: wnd. 4e wtk. H. W. Diehl, 5e wtk. P. H. Dassen, 5e wtk. J. A. Maassen, II.wtk. M. Veenstra;

s.s. **Kopionella**: hfd.wtk. J. F. Spiering, 5e wtk. J. M. J. Hamers, radio officier J. H. A. M. Suilen;

s.s. **Koratia**: 2e stm. E. Q. Abbas, 4e stm. J. Wassenaar, wnd. 4e wtk. M. de Boer, 5e wtk. P. A. N. J. de Hullu, radio officier E. Visser;

s.s. **Korenia**: 3e stm. M. Klein, wnd. 4e wtk. J. H. G. Nuy;

s.s. **Korovina**: gezagv. P. van Hassel, 4e stm. G. van der Oord;

s.s. **Koscia**: wn. 1e stm. B. van Hardeveld, 2e stm. L. J. Hirs, 4e stm. T. G. P. Appel;

s.s. **Kosmatella**: 2e stm. J. Klein Roseboom, 4e stm. W. Beekman, 2e wtk. F. L. Alexandre, 3e wtk. J. Ommering, hoofd kombuis J. N. Krans;

s.s. **Krebsia**: 5e wtk. C. Swartjes, bootsman M. J. v. d. Neut, 1e pompman/bankwerker C. Voorspuy, 2e pompman/bankwerker J. L. Muns;

s.s. **Kryptos**: hfd.wtk. J. H. M. Hanssen, 5e wtk. K. Koch, II.wtk. A. Menonides, radio officier B. A. Ilgen;

s.s. **Kylix**: wnd. 1e stm. T. van Heuveln;

s.s. **Ondina**: hfd.wtk. J. J. Binkhorst, 2e wtk. A. Verkerk;

s.s. **Onoba**: hfd.wtk. J. van der Meyde;

s.s. **Philidora**: wnd. 3e stm. W. J. Stoker;

s.s. **Philine**: gezagv. W. de Beer, 2e stm. M. Hus, hfd.wtk. C. W. Stolk, 5e wtk. J. Klemann;

s.s. **Philippia**: 4e stm. J. A. Wallensteyn, wnd. 3e wtk. W. K. van Bezooijen;

s.s. **Sepia**: II.wtk. G. A. Sletering;

s.s. **Vasum**: gezagv. P. C. Hoek, wnd. 4e wtk. E. Boelens, 5e wtk. H. Tesink;

s.s. **Viana**: 4e stm. W. R. J. Saeys, wnd. 4e wtk. J. A. Hagedoorn;

s.s. **Videna**: gezagv. K. J. van Noortwijk, 2e wtk. E. Jousma;

s.s. **Vitrea**: hfd.wtk. B. C. Smit;

s.s. **Zafra**: 4e stm. R. P. A. Huizinga, 5e wtk. A. J. Breeuwsma.

In dienst getreden vlootpersoneel

J. HOFKAMP
II.wtk.
per 21.11

G. A. SLETERING
II.wtk.
per 28.11

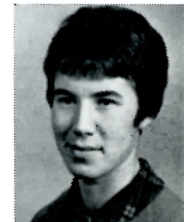

M. VEENSTRA
II.wtk.
per 28.11

walpersoneel

MEJ. M. C. VAN
LEEUVEN
sectie DFF/6
per 5.12

MEJ.
G. M. VERSTOEP
sectie DFF/6
per 12.12

OVER IN DIENST SHELL B.P. NIGERIA:
1e stm.: S. Noordenbos.

DE DIENST VERLATEN:
3e stm.: H. P. Abrahamse;
II.stm.: A. B. van den Ende;
5e wtk.: D. Kuijk;
2e pompman/bankwerker: L. Roet.

BEHAALDE DIPLOMA'S:
1e stm. G.H.V.-Th.: 2 stl. W. Hoogendijk, D. J. van der Mast, L. J. Hirs;
3e stm. G.H.V.: II.stl. W. van der Meulen, P. J. Muntjewerf, J. Zwart, W. R. J. Saeijs, R. J. J. F. Zeegers, R. P. A. Huizinga;
C: 2e wtk. B. Veldhuis;
C.th: 2e wtk. H. J. Nieuwenstein, F. van Dalen, J. Heymans. G. J. Visscher;
B.th: 3e wtk. W. F. A. van Mossevelde, J. P. Hendrikse, P. F. Vermeulen;
A/B.th: 5e wtk. J. M. M. Siemerink, H. W. Diehl, T. P. Kool, M. de Boer, A. Baljeu;
A: 5e wtk. J. A. Hagedoorn;
Ass.: II.wtk. P. A. N. J. de Hullu, D. F. L. van Velzen, K. Koch, J. A. Maassen, E. P. Walop, J. L. de Bondt, P. H. Dassen, J. Klemann, C. Swartjes, R. H. de Haan;
MVD: II.wtk. R. Gesterkamp, J. M. J. Hamers, A. J. Breeuwsma, J. M. Brinks, D. Westdorp, J. A. Willems, J. M. van de Wal.

GESLAAGD VOOR DIPLOMA VOLMATROOS:
matrozen: A. D. Goemaat, J. Jansen, H. H. Oostema, P. B. IJzendoorn.

AANGESTELD ALS:
4e stm.: W. van der Meulen, P. J. Muntjewerf, J. Zwart, R. P. A. Huizinga, W. R. J. Saeijs, R. F. J. Zeegers;
5e wtk.: R. Gesterkamp, J. M. J. Hamers, P. A. N. J. de Hullu, D. F. L. van Velzen, K. Koch, J. A. Maassen, E. P. Walop, J. L. de Bondt, A. J. Breeuwsma, P. H. Dassen, J. Klemann, J. M. Brinks, D. Westdorp, R. H. de Haan, J. A. Willems, J. W. van de Wal, C. Swartjes.

Mutaties walpersoneel

(in de periode 16.11 t/m 15.12.1966)
UIT DIENST:
1.12: mevr. J. C. van Straten-van der Groef - sectie DFF/6.

OVERGEPLAATST:
1.12: F. van Tongeren van sectie DFT/4 naar DFB;
1.12: H. den Ouden van DFB/1 naar sectie DFT/4;
1.12: A. Storm van sectie DFT/1 naar DFB/3;
7.12: mej. E. D. Bijl van sectie DFF/5 naar sectie DFF/6.

Redactiecommissie:

G. W. Bakker
A. Baljet
I. J. A. van Dommelen
G. H. van Leeuwen
J. C. W. Schuller tot Peursum
(voorzitter)
W. N. Wouters

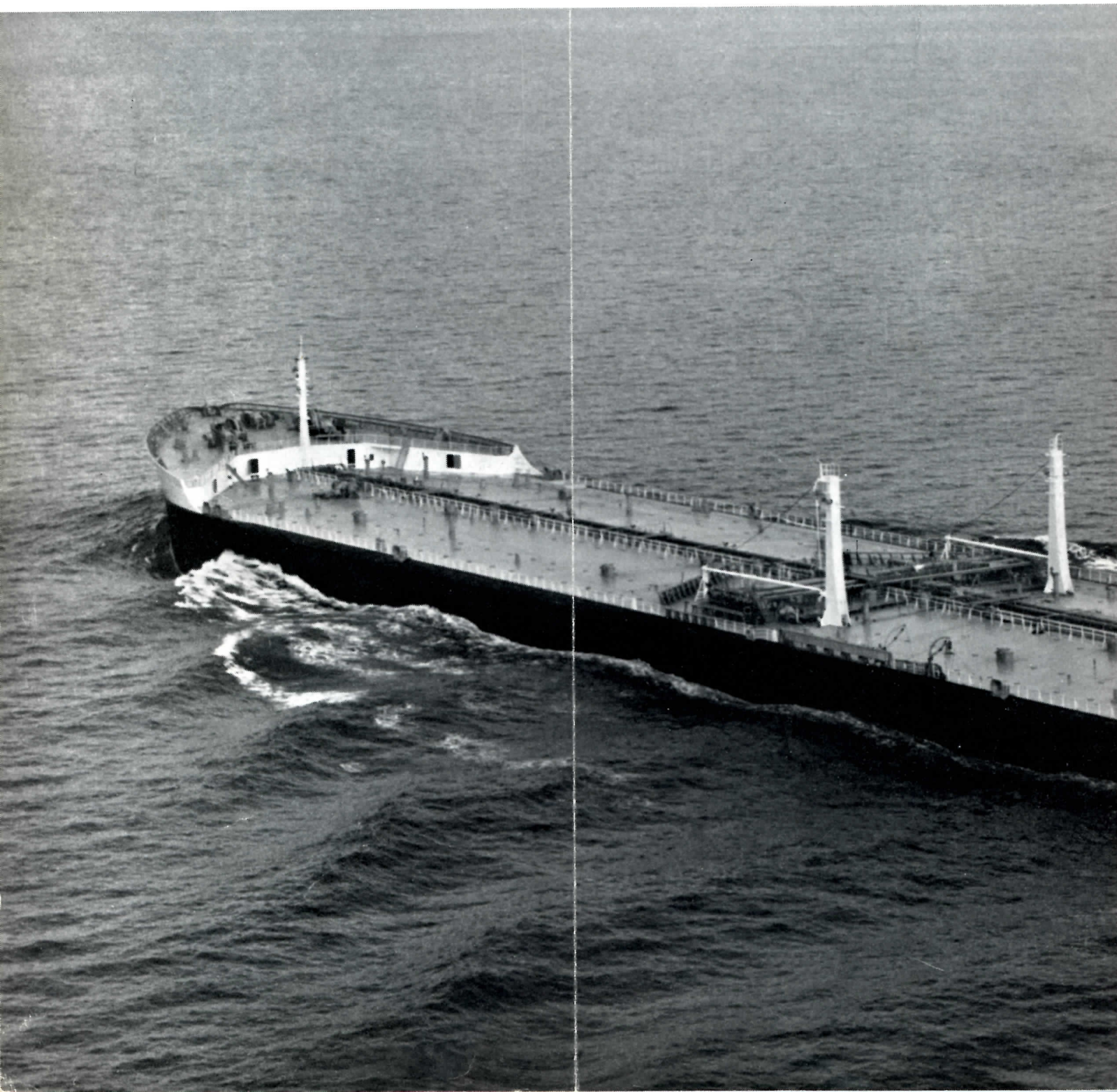
tussen schip en ka

zesde jaargang no. 5 — januari 1967

maandblad voor het vloot- en walpersoneel van Shell Tankers N.V.
HET GEHEEL OF GEDEELTELIJK OVERNEMEN OF BEWERKEN
VAN ARTIKELN EN/OF HET REPRODUCEREN VAN FOTO'S OF
AFBEELDINGEN IS SLECHTS GEORLOOFD MET SCHRIFTELIJKE
TOESTEMMING VAN DE REDACTIE

Administratie:
Mej. J. F. Schilt

Kopij in te zenden aan:
Redactie „Tussen Schip en Ka”
p/a Shell Tankers N.V.
Postbus 874, Rotterdam-C.

- 1. m.s. ABIDA
- 2. m.s. ACILA
- 3. m.s. ACMAEA
- 4. m.s. ACTEON
- 5. s.s. ARCA
- 6. s.s. ATYS

- 7. m.s. CAMITIA
- 8. m.s. CINULIA
- 9. m.s. CRANIA
- 10. m.s. DALLIA (in aanbouw)
- 11. m.s. DAPHNE
- 12. m.s. DIADEMA

- 13. m.s. DILOMA
- 14. m.s. DIONE (in aanbouw)
- 15. m.s. DOSINA
- 16. s.s. KABYLIA
- 17. s.s. KALYDON
- 18. s.s. KARA

- 19. s.s. KATELYSIA
- 20. s.s. KELLETTIA
- 21. s.s. KENIA
- 22. s.s. KERMIA
- 23. s.s. KHASIELLA
- 24. s.s. KOPIONELLA

HEPEN OP 23 JANUARI 1967

Bijlage van de januari 1967-editie van „Tussen Schip en Ka”,
maandblad voor het vloot- en walpersoneel van Shell Tankers N.V.

25. s.s. KORATIA
26. s.s. KORENIA
27. s.s. KOROVINA
28. s.s. KOSICIA
29. s.s. KOSSMATELLA
30. s.s. KREBSIA

31. s.s. KRYPTOS
32. s.s. KYLIX
33. m.s. NISO
34. s.s. ONDINA
35. s.s. ONOBA
36. s.s. PHILIDORA

37. s.s. PHILINE
38. s.s. PHILIPPIA
39. s.s. SEPIA
40. s.s. VASUM
41. s.s. VIANA
42. s.s. VIDENA

43. s.s. VITREA
44. s.s. VIVIPARA
45. s.s. ZAFRA
46. s.s. ZARIA